

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 11P/44/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3520202266
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Fraňová
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2021:3520202266.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom sudkyňou Mgr. Andreou Fraňovou vo veci starostlivosti súdu o maloletú C. U., R.. XX. XX. XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, dieťa rodičov matky Q. R., R.. XX. XX. XXXX, trvale bytom K. XXX XX, H. XXX/XX, a otca Q. U., R.. XX. XX. XXXX, trvale bytom K. XXX XX, I. XXX/XX, t.č. v Ú. O. Ú. X., o návrhu na zníženie výživného a úpravy styku, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh otca na zníženie výživného **z a m i e t a**.
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 19. 08. 2020 doplneným dňa 05. 01. 2021 otec mal. žiadal, aby súd rozhodol o znížení vyživovacej povinnosti otca na mal. C. s účinnosťou od vyhlásenia rozhodnutia.

2. Uviedol, že naposledy bola vyživovacia povinnosť upravená pred viac ako 3 rokmi, a to po vzájomnej dohode s partnerkou Q. R., R.. XX. XX. XXXX, na sumu 70,00 €. Vzhľadom na skutočnosť, že sa od 30. 01. 2017 nachádza vo výkone trestu, dobrovoľne uhradil výživné z finančných prostriedkov, ktoré mu posielala jeho matka. Stalo sa tak 7 - 8 krát. Nakoľko mu mama zomrela, jeho finančná situácia sa zmenila. Jeho príjem nie je pravidelný, občas mu prispeje aj sesternica sumou 10 - 25,00 €. Z týchto finančných prostriedkov uhrádza pohľadávky spojené s výkonom trestu ako aj exekúcie. Po odsúdení bol pracovne zaradený na ručné šitie obuvi, kde pracoval viac ako 18 mesiacov. Posledné tri mesiace pracuje ako brigádnik skladu odevov v ústave. Toto pracovné zaradenie nie je platené, nakoľko je evidovaný ako brigádnik, kým sa neuvolní miesto na požadovanej pracovnej pozícii, ktorá bude riadne platená. So svojou dcérou sa snaží udržiavať kontakt, a to formou korešpondencie, ale aj formou návštev, ktoré mu boli kvôli pandémie obmedzené. Svoju vyživovaciu povinnosť si plnil, pokiaľ bol zamestnaný. Svojej povinnosti sa nevyhýba, avšak t.č. stanovená výška sumy výživného je nad jeho možnosti, čo v budúcnosti vedie k zadĺženiu a následnému trestnému činu podľa § 207 Trestného zákona. V tejto súvislosti poukazuje na čl. 17 ods. 2 veta druhá Ústavy SR, kedy je objektívne preukázaná neschopnosť plniť záväzok. Vzhľadom na okolnosti, ktoré sa udiali počas výkonu trestu, ako aj úmrtie matky a jeho mesačný príjem, je toho názoru, že došlo k zmene pomerov na jeho strane, preto žiada, aby súd jeho návrhu vyhovel a sumu výživného súd určil primeranú jeho zárobkovým možnostiam vo výkone trestu odňatia slobody. V budúcnosti, keď bude na slobode, nebude proti zvýšeniu sumy výživného.

3. K návrhu propojil rozúčtovanie pracovnej odmeny za 12 mesiacov a výpis o vykonávaných zrážkach.

4. Súd vykonal dokazovanie matky, oboznámením listinných dôkazov, a to príjmu otca, obsahom spisu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp.zn. 5P/135/2014, výsluchom matky, vyjadrenia kolízneho opatrovníka a ďalších listinných dôkazov, ktoré sú obsahom spisu a zistil nasledujúci skutočný a právny stav veci:

5. Matka pri výsluchu na pojednávaní dňa 28. 01. 2021 uviedla, že s návrhom otca na zníženie výživného nesúhlasí. Výživné bolo určené naposledy v r. 2015 sumou 70,00 €, maloletá bola v tom čase žiačkou N. W. U. Š., teraz je Ž. N. W., má XX rokov. V období posledného rozhodovania dosahovala mesačný príjem 430,00 €, otec v tom čase zarábal 530,00 € mesačne. Do r. 2015 žila v spoločnej domácnosti s matkou a nevlastným otcom, potom si vzala hypotekárny úver vo výške 29.000,00 €, za ktorý si kúpila vlastný byt a mesačne spláca za úver 120,00 €. Toho času žije v 3 - izbovom byte spoločne s dvomi deťmi, XX-ročným synom, ktorého má z predchádzajúceho vzťahu a XX-ročnou mal. C.. Na syna dostáva výživné od jeho otca vo výške 100,00 €. Za mal. C. je jej poukazované náhradné výživné vo výške 70,00 €, pričom vykonávané zrážky z príjmu otca mal. exekútorom jej boli taktiež poukazované exekútorom. Avšak vzhľadom už na poskytované náhradné výživné, musí výživné zrazené exekútorom vrátiť Sociálnej poisťovni, spolu je to 360,00 €, ktoré mesačne spláca, aby jej to vyšlo. Mesačné náklady na bývanie spolu s hypotékou, a to električka, plyn, voda, internet predstavujú 370,00 € mesačne. Maloletej musela zakúpiť notebook, aby sa mohla učiť online v sume 369,00 € a tlačiareň v sume 74,00 €. Zakupuje mal. sezónne oblečenie + obuv v rozmedzí 2 - 3 mesiacov. Pracuje v spoločnosti N. ako kontrolórka kinder hračiek s čistým mesačným príjmom vo výške 560,00 €, s nadčasmi je to 600,00 €. Má vedomosť, že otec je odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody od r. 2017 na 7 rokov, t.j. do roku 2024 a chce požiadať o podmienené prepustenie.

6. Kolízny opatrovník nesúhlasil so znížením výživného na mal. C..

7. Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 5P/135/2014 - 18 zo dňa 19. januára 2015, právoplatným a vykonateľným dňa 06. 03. 2015 bola mal. C., R.. XX. XX. XXXX, zverená do osobnej starostlivosti matky s tým, že právo zastupovať mal. a spravovať jej majetok majú obaja rodičia. Rodičia sa dohodli na vyživovacej povinnosti otca voči mal. C., a to sumou 70,00 € mesačne. Zároveň súd upravil stretávanie otca s mal. každý kalendárny piatok od 15:00 hod. do nedele do 17:00 hod.

8. Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 1T/161/2016 - 342 zo dňa 30. júla 2019, právoplatným a vykonateľným dňa 02. 08. 2019 bol otec mal. odsúdený pre zločin krádeže spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona na úhrnný a súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov nepodmienečne. Trest odňatia slobody vykonáva v Ú. O. Ú. C. X..

9. Z Rozúčtovania pracovnej odmeny z Ú. X. vyplýva, že z dosahovaného príjmu od septembra 2018 - mája 2020 boli otcovi mal. na základe exekúcie vedenej pod č.k. EX 80/2016 vykonávané zrážky pomerného výživného spolu vo výške 333,68 € (za r. 2018 - 30,16 €, r. 2019 - 226,02 €, r. 2020 - 77,50 €). Okrem výživného sú z tohto príjmu pomerne vykonávané zrážky aj pohľadávok zboru a ostatných oprávnených.

10. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

11. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá tvrdá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

14. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

17. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

18. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

19. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

20. Podľa § 78 ods. 2 Zákona o rodine, ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

21. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

22. V ust. § 78 Zákona o rodine je zakotvená zásada, podľa ktorej už stanovené výživné možno zmeniť, ak dôjde k podstatnej zmene pomerov na strane účastníkov, a to okolností, ktoré sú rozhodujúce pre výšku výživného a jeho ďalšie trvanie, pričom zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov. Pre povinnosť platiť stanovené výživné sa uplatňuje zásada, že má zodpovedať pomerom, za ktorých bolo stanovené. Ak dôjde k zmene pomerov, musí sa to odraziť aj v úprave vyživovacej povinnosti. Musia byť spoľahlivo zistené okolnosti rozhodujúce pre pôvodne stanovené výživné a okolnosti rozhodujúce pre stanovenie výživného v čase, keď sa rozhoduje o novej úprave. Touto zmenou pomerov nie je akákoľvek zmena, ale musí ísť o zmenu pomerov závažnejšieho (podstatného) charakteru v tých okolnostiach, ktoré tvorili podklad pre vydanie pôvodného rozhodnutia o výživnom.

23. Naposledy bola vyživovacia povinnosť na mal. C. určená rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 19. januára 2015, ktorým bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matke a otec bol na základe dohody rodičov zaviazaný prispievať na výživu maloletej sumou 70,00 € mesačne. Pri takto určenom výživnom súd vychádzal zo zárobkových schopností a možností otca, ktoré mu umožňovali plniť si vyživovaciu povinnosť. Matka žila s maloletou v spoločnej domácnosti rodičov matky, dosahovala mesačný príjem 430,00 €. Maloletá C. navštevovala X. W. U. Š..

24. Od poslednej úpravy rodičovských práv a povinností má súd na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že matka riadne zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloletú. Spoločne s mal. C. a XX-ročným synom pochádzajúcim z matkinho prechádzajúceho vzťahu, žijú v 3 - izbovom byte. Mesačné výdavky na bývanie predstavujú 370,00 € (hypotéka, električka, plyn, voda, internet). Maloletá C. je žiačkou X. W. U.. Maloletej matka zakupuje štvrťročne sezónne oblečenie, na online vyučovanie jej zakúpila notebook vo výške 369,00 € a tlačiareň vo výške 74,00 €. Mesačný príjem matky predstavuje 560,00 - 600,00 € netto, je poberateľkou prídavkov na 2 deti spolu vo výške 51,00 €, na mal. C. dostáva náhradné výživné vo výške 70,00 € a na mal. syna výživné vo výške 100,00 €. Otec bol rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 30. júla 2019 odsúdený na nepodmienečný výkon trestu odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov nepodmienečne, t.j. do 29. 01. 2024.

25. Z hľadiska ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine súd zistil, že došlo k podstatnej zmene pomerov na strane účastníkov konania. Je pravdou, že príjem matky sa zvýšil zo sumy 430,00 € na 560,00 - 600,00 € mesačne, avšak preto, aby zabezpečila bývanie seba a dvom maloletým deťom, bola nútená vziať si hypotekárny úver vo výške 29.000,00 € na kúpu 3 - izbového bytu, ktorý mesačne spláca sumou 120,00 €. K zmene pomerov došlo aj na strane mal. C., ktorá je staršia, od poslednej úpravy výživného prešlo 5 rokov. V čase poslednej úpravy bola žiačkou X. W. U. Š., teraz navštevuje X. W. U. Š., s čím evidentne vzrástli aj náklady na stravu, ošatenie, obuv, náklady na školské poplatky a vyučovacie potreby.

26. Na strane otca, v ktorého schopnostiach bolo v čase posledného rozhodovania súdu plniť si riadne výživné vo výške 70,00 €, došlo k poklesu príjmu. Otec mal. je od 30. 01. 2017 vo výkone trestu odňatia slobody. Z príjmu, ktorý dosahuje vo výkone trestu, má vykonávané pomerné zrážky výživného na základe exekúcie, pričom matka na mal. C. poberá náhradné výživné.

27. Skutočnosť, na ktorú poukazuje otec vo svojom návrhu, že z objektívnych dôvodov, a to poklesu zárobku na jeho strane a neposkytnutie finančnej pomoci zo strany matky, nie je v jeho možnostiach a schopnostiach plniť si výživné v určenej výške, súd za objektívny dôvod nepovažuje.

28. Je potrebné uviesť, že konaním, ktoré má úmyselný charakter, sa otec dopustil spáchania vyššie uvedeného trestného činu, pre ktorý bol nepodmienečne odsúdený na výkon trestu odňatia slobody, čím sa zbavil objektívnej možnosti plniť si riadne vyživovacia povinnosť voči svojmu dieťaťu. Toto jeho konanie nie je možné pričítať na ťarchu dieťaťa, pretože priznanie výhody zmeny pomerov na strane otca mal. dieťaťa pre odsúdenie a nemožnosť dosahovania príjmu, by bolo v rozpore s dobrými mravmi pri znížení vyživovacej povinnosti na mal. a bolo by v neprospech mal. dieťaťa. Dieťa nemôže byť sankcionované za neuvážené správanie svojho rodiča znížením výživného. Takto znížené výživné preto, že otec mal. dieťaťa sa nesprával obozretne, čím sa zbavil možnosti aktívne sa zúčastňovať na výchove dieťaťa, ale aj zabezpečovať potreby dieťaťa, nie je morálne. Preto nie je možné za týchto okolností, ktoré nastali na strane otca mal. dieťaťa s poukazom na to, že ide o odsúdenie pre úmyselný trestný čin, vyhodnotiť v neprospech dieťaťa a v prospech otca mal.

29. Vzhľadom k tomu, že ku kvalifikovanej zmene pomerov odôvodňujúcej zmenu doterajšieho rozhodnutia o výživnom nedošlo, súd návrh otca na zníženie výživného zamietol.

30. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Proti tomuto rozsudku sa nemôže odvolať osoba, ktorá sa vzdala odvolania voči súdu po vyhlásení rozhodnutia podľa § 368 Civilného sporového poriadku.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti tohto rozsudku oznámiť príslušnému matričnému úradu, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.